

“SMJER U
KOJEM SE
KREĆEM
JE
DOBRA
GLAZBA”

“...ljudi misle kako je jedna
harmonika sama po sebi već
orkestar, a to je baš i ona
sintagma koju volimo istaknuti
- harmonika je toliko bogata
svojim mogućnostima da
ona sama zamjenjuje
puno toga.”

Razgovarale:
Marija Plentaj i Anamarija Nerad

Denis Modrušan, predstojnik Odsjeka za klasičnu harmoniku, docent je na Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli gdje predaje kolegije Klasična harmonika, Dirigiranje i Orkestar. Kao dirigent Akademskog harmonikaškog orkestra Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kao gost-dirigent Varaždinskog komornog orkestra, nastupio je na Koncertu svečanog otvorenja svjetskog natjecanja za harmoniku „63. Coupe Mondiale-a“ koji je 19. listopada 2010. bio održan u Varaždinu. Tom prilikom smo porazgovarali s njim o održanom koncertu te njegovoj dirigentskoj karijeri.

Nastupali ste na Koncertu otvorenja na ovom Svjetskom kupu. Kako ste bili zadovoljni s koncertom, što ste izvodili, s kojim orkestrom?

Koncert je bio s Akademskim harmonikaškim orkestrom Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli, kojeg dobro znate (op.a. dobro nam je poznat iz studentskih dana), i Varaždinskim komornim orkestrom koji je bio pratio soliste iz Pule - Boruta Zagoranskog, Franka Božca i Dražena Košmerla, a izvodio se repertoar hrvatskih skladatelja. Cijeli koncert je bio zamišljen na način da se predstave domaći skladatelji i izvođači te njihov repertoar, tako da je u prvom dijelu izvedena „Hrvatska suita“ Mladena Tarbuka i „Ditiramb“ Ive Josipovića, a drugi dio, budući da je gospođa Vjera Odak još od samog početka tog projekta imala ideju da se potakne neki domaći autor da napiše neku novu skladbu, smo završili uz „Eshaton“ Davora Bobića koji je do sada dva puta izveden. Imali smo i 3 premijere: djela Đeni Dekleva-Radaković „Nevera“ (prvi stavak suite), „Parafraze“ Branka

Okmace i „Aproksimato“ Baskhima Shehua, koji je dobio popularno ime „Zujalica“ upravo zbog toga što je cijeli materijal od samog početka u nekim kromatskim nizovima i, ustvari, ima taj efekt zujanja.

Ovo je 17. Aproksimato. Onaj koji smo često izvodili s Akademskim orkestrom je bio br. 5. Gdje su ostali i da li se izvode?

Nije možda brojčano bitno jesu li svi napisani i napravljeni. Meni se čini da je prof. Shehu i neke skice koje je radio numerirao i ima ih i zadržava u tom obliku - kao neku ideju: 5., 6., 7., 8., ali niz nastavlja dalje jer ih namjerava dovršiti.

Zanima nas sljedeće - studirali ste harmoniku i dirigiranje. U kojem trenutku je prevladala ljubav prema dirigiranju?

Pa prevladala je u jednom trenutku... To je malo opširniji period mog života, počinjao je rat, trebalo se vraćati i... Čak je moja neka intencija i bila nastaviti studij harmonike, usavršavati se na magisteriju i paralelno upisati studij dirigiranja. Međutim, to je upravo godina kada se u bivšem Sovjetskom savezu školarina počela naplaćivati i to je bila stavka koja je odigrala bitnu ulogu. Ja sam prvo planirao upisati nastavak harmonike, ali se pokazalo da me interesira i dirigiranje. Činjenica da nisam mogao financirati dupli studij natjerala me da izaberem. Razmišljao sam i zaključio da bi bilo bolje da imam i jedno i drugo, nego da nastavim samo jedno. Od tog trenutka moraš se definitivno posvetiti onom što studiraš i vremenski nije baš moguće, kad počinješ s drugim studijem, puno se baviti još i harmonikom. Tako da je kod mene bila jedna dosta duga pauza u svekolikom bavljenju, i sviračkom, a čak su i neki interesi ostali postrani jer se moraš

posvetiti jednom potpuno novom svijetu, novom zvuku u kojem se itekako ima što istraživati i raditi.

Znamo da volite raditi s orkestrom. I sami smo svirali par godina u Vašem orkestru. Otkud ta energija za rad s orkestrom i zašto vas privlače više orkestri od nekih solo projekata?

Zato što je orkestar praktički kao jedan instrument, a i energija koja izvire iz same glazbe... Hm, inspirativno pitanje o kojem bi se dalo na dugo i na široko pričati! Za taj poziv, osim nekih drugih faktora, mora prevladati i želja da stalno komunicirate s orkestrom, odnosno s ljudima, i to s velikim brojem ljudi. Jer kad sviraš solo instrument - sam si sa sobom, sam rješavaš probleme, izlaziš na scenu i to predstavljaš publici, a ovdje je primarno nužna ta komunikacija s glazbenicima koji, ustvari, čine taj tvoj instrument kojeg ti samo, na neki način, „uštimaš“. Onda svi zajedno, ako uspiješ napraviti program kako treba i „ako se lijepe stvari dogode“, za što nikad nema garancije, a uvijek se nadamo takvim trenucima, i ta energija uzajamna koju i publika daje izvođaču, kao što i orkestar daje energiju - naprave nešto više. Ali ta energija u radu, ako na nju mislite, to prije svega, po meni, proizlazi iz same glazbe.

Postoji li neki repertoar ili neki žanr koji najviše volite raditi s orkestrom? U kojem smjeru se krećete?

Dobra glazba! To je jedini kriterij za glazbu u kojoj ja mogu sebe ispuniti. To je presudno.

Dugo se govori o stvaranju profesionalnog harmonikaškog orkestra, ne samo u Hrvatskoj, nego općenito u svijetu. Zanima

nas konkretno Vaša vizija. Situacija je očito već zrela. Zašto se on ne pokrene ako je već takva situacija?

Sad, trebalo bi definirati što to znači i koji bi trebali biti preduvjeti za to da situacija bude zrela? Činjenica je da kadra imamo dovoljno, ali to nije jedini uvjet. Za pokretanje takvog orkestra potrebno je imati i jasno definirane ciljeve, ali i jasno definiranu bazu za financiranje, viziju toga što se takvim orkestrom želi postići, kako bi on trebao djelovati. Jer, već je bilo nekih pokušaja, ali su bili nedugoročni.

Ali kao što postoji simfonijski orkestar, puhački itd. i taj harmonikaški bi imao jedan novi zvuk i lijepo bi se uklapao u cijelu priču orkestrara.

To prije svega nije široko

prihvaćena formacija. U našim krugovima je dobro prihvaćena i dobro znana, publika to voli, ali generalno, kad nekom spomeneš harmonikaški orkestar, ljudi pitaju: „Što je to?“ jer nekima nije jasno. I jedna kolegica mi je baš nedavno rekla kako ima zemalja gdje harmonikaški orkestri uopće ne sviraju. A zašto se ne svira? Jer ljudi misle kako je jedna harmonika sama po sebi već orkestar, a to je baš i ona sintagma koju volimo istaknuti - harmonika je toliko bogata svojim mogućnostima da ona sama zamjenjuje puno toga. Nije onda ni čudno kad ljudi kažu: „A kaj? Zašto se onda treba uopće skupljati?“ Sam taj pojam orkestra je nešto na čemu se još treba poraditi tako da se on još dodatno profilira, da se standardiziraju neke stvari jer i mi sami dosta plivamo od nivoa sviranja, programski i repertoarski, a i do toga s kakvim smo instrumentima, a i

onda još kakvim se putem želi ići. Mislim da ima i premalo skladatelja koji bi napisali ili su napisali stvarno kvalitetna i ozbiljna djela s kojima ti možeš onda izlaziti, ja bih rekao, na neku svjetsku scenu pa da to onda bude onako kako ja to vidim. Raditi pandan nećemo, to već postoji u Hrvatskoj. To su ti tamburaški orkestri koji sviraju onda većinom transkripcije nekih popularnijih djela klasike. Mislim da to nije pravi put jer za takvu formu već znamo. Tu onda svira svatko i svakako. Vjerujem da treba poraditi na tomu da se motiviraju skladatelji koji bi mogli napisati dobar komad, kao što smo već neke spominjali - Mladen Tarbuk, Davor Bobić, Ivo Josipović; da je to put kojim treba ići i da bi se onda s takvim orkestrima i takvim programom moglo doći na veliku svjetsku scenu i ukazati na taj tip orkestra.

Uz sve te obaveze imate li vremena za hobe?

Pa imam. Imam nekoliko kolega i prijatelja koji imaju sličan ritam mojem. Oni su me i naučili nečemu, a to je da polako ulazimo u neke godine kada je hobi nužnost, utoliko što treba održati taj tip hobija ili neki tonus mišića i sačuvati zdravlje za neka vremena koja tek dolaze. U principu pokušavam te stvari imati kao neku vrstu obaveze, ne zato što to mora biti tako, nego zato što se jedino tako stignem organizirati. Pokušavam ne propustiti te stvari koje volim: ribe, šetnje, tune, more... Sve je to jako zanimljivo i interesantno i, u principu, ne znam gdje bih prije.

Neki planovi za budućnost? Imate li koji projekt na kojem radite, neko natjecanje u vidu, na koje planirate ići?

Što se tiče Pule i pulskog harmonikaškog orkestra to većinom zavisi i od broja studenata. Ove godine sam sretan što imamo toliko studenata upisanih u akademskoj godini 2010./2011. To su 23 studenata i nadam se da ću s tom generacijom uspjeti odraditi više projekata nego što sam možda ranijih godina kad je bilo manje studenata jer onda to diktira i izbor programa. Ovo bi mogla biti plodna godina samim time što su oni već brojčano prisutni u toj mjeri. Za sada planiramo otići u Slavonski Brod na 1. međunarodni festival harmonike, a dogodine ćemo vidjeti. "Susreti" će biti sigurno, međutim to sve opet zavisi od jedne druge stvari, a svi znamo da su to financije. Pa se sve veže jedno na drugo. A projekti...

Idete li na Regionalno natjecanje? Ove godine su orkestri.

Možda, ali planova ima uvijek dosta. Volio bih poraditi na notografiji za orkestre tako da se publiciraju stvari koje su još uvijek u rukopisima pa prepisane, redaktirane... To su još dosta nesređeni materijali i želja mi je od svih tih snimljenih materijala, kojih već sad ima podosta, makar nisu svi u istim uvjetima snimani i iste kvalitete, napraviti nešto, izdati CD, tako da se i snimkama dođe do jednog šireg kruga slušatelja. Mislim da bi to bilo interesantno.

Nadamo se da ćete u tomu i uspjeti! Hvala Vam na razgovoru.

Hvala i Vama.

“...treba poraditi na tomu da se motiviraju skladatelji koji bi mogli napisati dobar komad, kao što smo već neke spominjali - Mladen Tarbuk, Davor Bobić, Ivo Josipović; da je to put kojim treba ići i da bi se onda s takvim orkestrima i takvim programom moglo doći na veliku svjetsku scenu i ukazati na taj tip orkestra.”